

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การวิจัยเชิง บรรยาย (Descriptive research) ประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ข้าราชการครู บรรณารักษ์ พนักงาน ราชการ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดน ภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดนราธิวาส จำนวน 13 อำเภอ ปัตตานี จำนวน 12 อำเภอ ยะลา จำนวน 8 อำเภอสงขลา จำนวน 16 อำเภอ และสตูล จำนวน 7 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 56 อำเภอ ประกอบด้วย ผู้บริหาร 56 คน ข้าราชการครู 84 คน บรรณารักษ์ 56 คน พนักงานราชการ 371 คน รวมประชากร จำนวนทั้งสิ้น 567 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหาร 23 คน ข้าราชการครู 35 คน บรรณารักษ์ 23 คน พนักงานราชการ 153 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 234 คน กำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่าง ได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 ประเภท ที่มีขนาดสถานศึกษา 4 ขนาด ได้แก่ ขนาด เล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษคือ 1. ผู้บริหาร 2. ข้าราชการครู 3.บรรณารักษ์ 4. พนักงานราชการ การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) ตามขนาดสถานศึกษา แล้วสุ่ม อย่างง่ายจากแต่ละชั้นเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน โดยใช้เกณฑ์จากตารางของ Robert V. Krejcie and Eargle W. Morgan 1970 (รวิวรรณ ชินะตระกูล, 2538: 80)

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 ขนาดสถานศึกษาของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ ที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 4 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งออกเป็น 3 ทักษะดังนี้

1.2.1 ทักษะทางด้านเทคนิค (Technical skills)

1.2.2 ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human skills)

1.2.3 ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด (Conceptual skills)

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง บุคลากรของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีการศึกษา 2555

จังหวัด	จำนวน สถานศึกษา (กศน.อำเภอ)	ผู้บริหาร		ข้าราชการครู		บรรณารักษ์		พนักงานราชการ	
		ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง
นราธิวาส	13	13	5	16	7	13	5	80	33
ปัตตานี	12	12	5	15	6	12	5	115	47
ยะลา	8	8	3	14	5	8	3	58	24
สงขลา	16	16	7	31	13	16	7	75	31
สตูล	7	7	3	8	4	7	3	43	18
รวม	56	56	23	84	35	56	23	371	153

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล สำหรับการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในองค์ประกอบของทักษะการบริหารทั้งสามด้าน คือ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอดโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดสถานศึกษาภูมิลาเนา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีคำถามทั้งสิ้น จำนวน 56 ข้อ โดยแบ่งคำถามในแต่ละด้าน แยกตามรายด้านคือ 1. ทักษะทางด้านเทคนิค จำนวน 18 ข้อ 2. ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 20 ข้อ 3. ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด จำนวน 18 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 4 3 2 1 ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับสูงมาก
คะแนน 4	หมายถึง	ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับสูง
คะแนน 3	หมายถึง	ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับต่ำ

คะแนน 1 หมายถึง ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอนแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนความคิดเห็นส่วนตัวเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้ง 3 ทักษะ คือ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด

วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารของผู้บริหาร และศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับทักษะการบริหารทั้ง 3 ทักษะคือ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด ของผู้บริหารของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

2. กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมขอบข่ายของทักษะการบริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในด้านทักษะทั้ง 3 ทักษะคือ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและแนะนำปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยวิธีพิจารณาความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (IC) และเสนอนแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข ซึ่งประกอบด้วย

1) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จำนวน 2 คน

2) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสร้างเครื่องมือวัดผล จำนวน 1 คน

3) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหาร จำนวน 2 คน

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) ได้ค่า IC ระหว่าง 0.6 – 1 และปรับปรุง

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงเป็นที่เรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารข้าราชการ ครู บรรณารักษ์ พนักงานราชการ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสตูลและอำเภอควนโดน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสตูล ที่ไม่ได้เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา นำไปแสดงและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ต่อผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ขนาดสถานศึกษาภูมิฐานะของผู้บริหาร
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ของคำตอบรายข้อและรายด้าน สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการแปลผลค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสท์ (Best, 1970: 190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50-5.00	หมายความว่า	ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับสูงมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50-4.49	หมายความว่า	ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับสูง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50-3.49	หมายความว่า	ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50-2.49	หมายความว่า	ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00-1.49	หมายความว่า	ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับต่ำสุด
3. เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยใช้การทดสอบ F (F-test) ถ้าพบความแตกต่างจะทดสอบรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)
4. สำหรับข้อมูลที่ได้ จากข้อเสนอแนะในตอนท้าย นั้น จะนำมาจัดลำดับกลุ่มและจัดนำไปอภิปรายผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสถิติดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{x})
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ค่าการทดสอบเอฟ (F-test)

